

Nieuwsbrief

December 2021

www.anv-altenabiesbosch.nl

Afscheid

Met leedwezen hebben wij afgelopen zomer kennisgenomen van het bericht dat onze oud-voorzitter, mede-oprichter en erelid

Bastiaan Snoek

op 13 augustus jl. is overleden.

Hij was een charismatisch bestuurder met een heldere visie en een brede interesse voor de ontwikkeling van het Land van Heusden Altena. Hij heeft daarin veel betekend.

Wij wensen allen die hem dierbaar waren veel wijsheid en sterkte toe.

Agrarische Natuur Vereniging Altena-Biesbosch

Van de voorzitter

"Meneer Snoek wil graag een afspraak met je maken...."

Het moet september 2014 zijn geweest. De telefoon gaat, een onbekend nummer.

Een vriendelijke stem aan de andere kant van de lijn zegt:

"Meneer Snoek wil graag een afspraak met je maken....".

"Waarover?"

"Dat bespreken we dan wel".

De nieuws gierigheid, bewust met spatie..., maakte dat er een afspraak tot stand kwam.

En daar zat Bastiaan aan mijn keukentafel. Of ik wel eens van de ANV Altena Biesbosch had gehoord.

Een heldere uiteenzetting van de waarde van de vereniging volgde.

Zo ook "Ik denk dat jij een goede toevoeging voor het bestuur kan zijn".

Dit was mijn eerste contact met Bastiaan. Doelgericht. Gebiedsgericht.

Gebiedsgericht, met liefde voor het land gelegen tussen de grote rivieren, waar de groene en blauwe elementen elkaar ontmoeten. Soms liefdevol, soms grimmig.

Maar nooit exact te voorspellen door modellen. Kijk naar het land, de lucht en gebruik daarbij modellen.

Daarbij en niet Daarvoor. Een model is niet allesomvattend.

Een les die hij mij leerde.

Meneer Snoek, Bastiaan, een bouwer, een landbouwer, en charismatisch man, met een heldere visie.

Dank voor de waardevolle samenwerking en de wijze raad.

Voorzitter collectief ANB West-Brabant

De ledenraad van het collectief heeft onze ANV-voorzitter, Minette Straver-van de Wetering, gekozen tot voorzitter van het Collectief ANB West-Brabant. Gefeliciteerd Minette!
Een belangrijke vertegenwoordiging van het agrarisch natuurbeheer vanuit en voor ons gebied.

Raboclubsupport

Leden van Rabobank *Altena Bommelerwaard* steunen lokale verenigingen met het Raboclubsupport. Dank aan alle stemmers! Onze vereniging ontvangt dankzij uw stem € 929,57.
Wilt u ons volgende keer ook steunen en heeft u een Rabobankrekening en nog geen lid? Lid worden is gratis en heel eenvoudig via [Rabobank leden](#) of je [Rabo App](#).

Activiteiten voor leden en vrijwilligers

Luzerne met keverbank.
Veldexcursie in september jl. aan de Baan te Dussen met informatie over de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van agrarisch natuurbeheer.

Dit najaar kon weer worden deelgenomen aan de Natuurwerkdag.
Ook ANV was vertegenwoordigd om in het Partridge-gebied heggen aan te planten.

De natuurwerkdag wordt ieder jaar georganiseerd.

Demonstratie heggenvlechten en heggensnoeien in het Partridge-project.

In augustus waren we vertegenwoordigd tijdens de streekbraderie op Landgoed Clootwijk.

Ledenbijeenkomst

Maandag 1 november jl. vond onze ledenbijeenkomst plaats bij café 't Zwaantje waar de mogelijkheid was elkaar te spreken en terug te kijken en vooruit naar de activiteiten van onze vereniging. Tijdens de bijeenkomst werd Jan Burghout gekozen als bestuurslid en onze voorzitter Minette Straver-van de Wetering werd herkozen voor een nieuwe termijn.

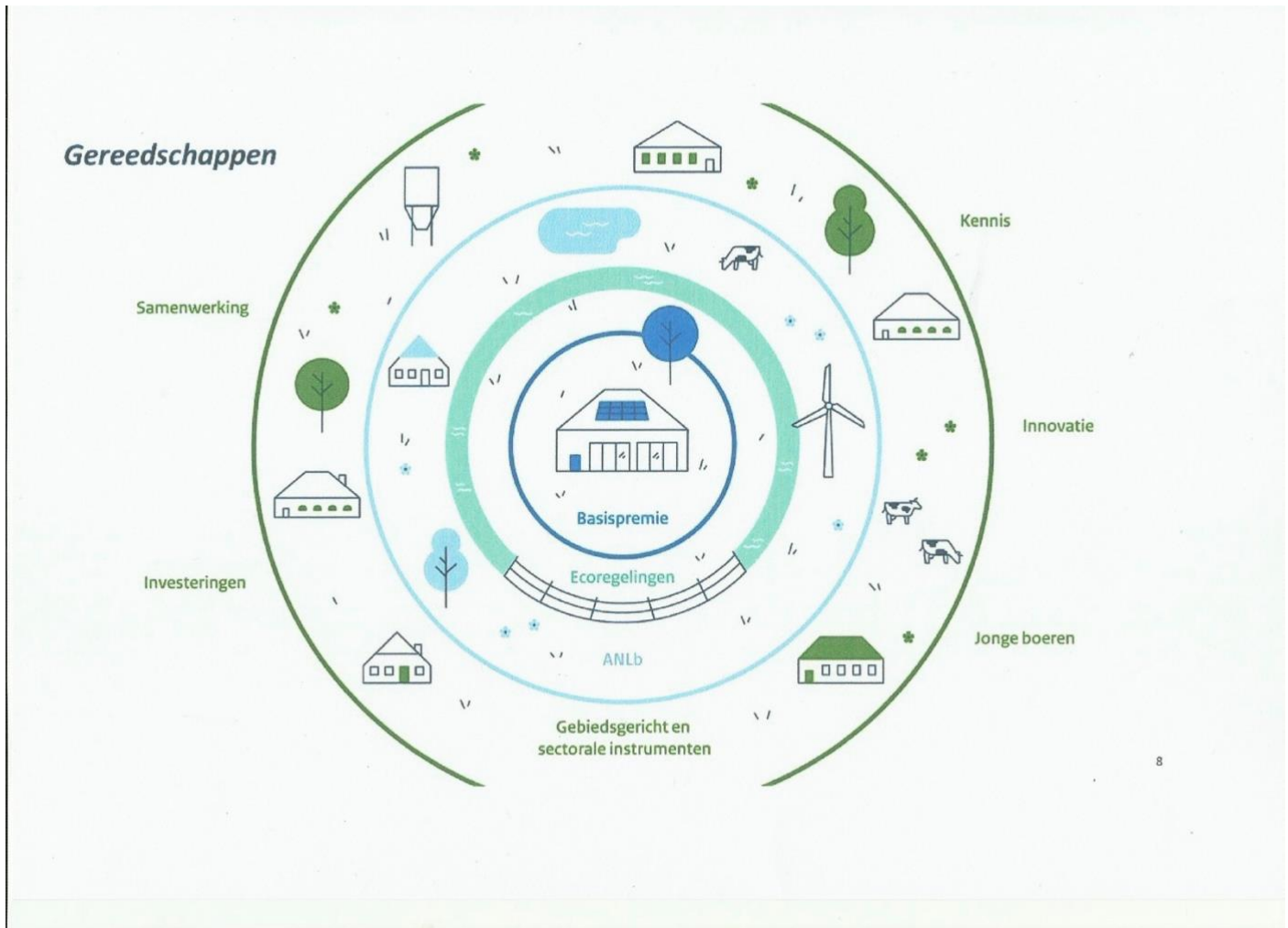
Meeuwis gaf een presentatie over de nieuwe 'gereedschappen' van het Gemeentelijk LandbouwBeleid (GLB).

Wilt u de presentatie nog bekijken? Stuur dan een mail naar info@anv-altenabiesbosch.nl.

Op de volgende pagina vindt u alvast de overzicht-slide uit deze presentatie

---

De gereedschappen van het Gemeentelijk LandbouwBeleid

Stimuleringsregelingen

STILA

Via deze regeling kunnen vergoedingen worden verstrekt aan particuliere grondeigenaren voor aanleg en beheer van bijv. landschapselementen, bloemrijke randen en wandelpaden.

STILA is bedoeld voor alle grondeigenaren die willen bijdragen aan natuur-of landschapsbehoud.

De provincie werkt samen met gemeenten en waterschappen bij het uitvoeren van de regeling.

Meer informatie vindt u op onze onder het kopje [stimuleringsregelingen](#).

ErvenPlus

Gemeente Altena draagt bij aan het project ErvenPlus. Bent u woonachtig op een erf in het buitengebied en bent u geïnteresseerd in streekeigen beplanting en/of soort beschermende maatregelen (gemengde hagen, fruitbomen, graanveldjes, zwaluwkasten, muizenruiters, mussenhotels en modderplaatsen etc.)?

Meer weten hierover? Deze info staat op onze website, ook bij de stimuleringsregelingen: [ErvenPlus](#)

Of opgeven? Zie [hier](#) de info op de site van het Brabants Landschap

En lees [hier](#) meer over de mogelijkheid om *met korting* het areaal kruidenrijk grasland te vergroten.

ANV in de jury voor de groene buurtkampioen Altena

Deze zomer kon iedere buurt een groen idee indienen waarna je dan samen met de gemeente aan de slag gaat met de uitvoering.

Bestuurslid ANV Jan Burghout (met 50 jaar ervaring als hovenier) was afgevaardigd namens ANV en samen met Altenatuur -NIA vormde hij de jury.

Gekeken werd naar hoe het plan bijdraagt aan klimaatadaptatie, meer biodiversiteit, beter sociaal contact en gezondheid. Maar ook of het draagvlak heeft in de buurt en of het uitvoerbaar is. De winnaar werd de ecologische tuin bij dorpshuis Eethen door werkgroep 'groen en gevel'. Samen met de gemeente werken zij op dit moment de plannen uit.

De gemeente vond echter meerdere ideeën zo waardevol, dat ook die(deels) uitgevoerd gaan worden. In totaal hebben 9 buurten meegedaan. Verder nog vermeldenswaard dat Altenatuur en ANV onafhankelijk van elkaar de plannen beoordeeld hebben en beiden met dezelfde winnaar uit de bus kwamen.

Namens ANV werd aan de winnaar de streek-eigen 'Eethense wijnappel' cadeau gedaan.

We zijn benieuwd naar het resultaat!

Klimaatadaptatie

Tegelwippen

Gemeente Altena nam dit jaar ook deel aan NK Tegelwippen. In totaal deden 81 gemeenten mee aan deze editie. Altena is geëindigd op plaats 28 in de ranking met 9430 gewipte tegels. Dit staat gelijk aan 849 m2 vergroening.

Grip op Water

In het boek 'Water en Altena door de eeuwen heen' leest u over de betekenis die het water in Altena had en heeft voor boer en natuur. Bas van Andel gaat, met medeauteurs als Jan Burghout, Teus van Tilborg, Hannie Visser-Kieboom en Kees van Maastricht in op de wording van het landschap en daarmee het aanzicht van Altena.

De wijde Alm.

Het boek is een uitgave van de Historische Kring het Oude Land van Heusden en Altena en is geïllustreerd met mooie oude en nieuwe foto's en vele oude kaartjes van onze streek. Het is voor 25 euro te koop bij de boekwinkels

- Angelot in Werkendam,
- Bruna in Sleenwijk,
- 't Schrijvertje in Veen,
- Tante Bethje en Co in Woudrichem en
- Drogisterij Verbeek in Andel.

Klimaatmanifest

Verschillende partijen, waaronder ANV, beloofden dat zij zich gaan inzetten om klimaatverandering tegen te gaan.

'Wij wonen en werken in en aan het mooie Altena. Dit willen wij doorgeven aan volgende generaties, zodat zij dat ook kunnen', valt te lezen in het manifest.

'We merken dat het klimaat verandert. We doen ons best om dit zoveel mogelijk te voorkomen. Dit kan door voor extra groen te zorgen in de gemeente en te kijken naar waar overvloedig water kan worden opgevangen.'

De partijen schrijven 'verantwoordelijkheid te nemen voor een klimaatadaptief en waterrobuust Altena in uiterlijk 2050'. Het opstellen van een

[klimaatmanifest](#) is een eerste stap. Zie ook het artikel hierover op de website van [Waterschaprivierland](#).

Landschapselementen

Gemeente Altena laat een 'kap systematiek' voor bomen schrijven. De naam geeft de indruk dat het alleen over kappen gaat maar het gaat hier om het gehele bomen beleid.

ANV heeft op- en aanmerkingen naar de gemeente gestuurd, met name over hoogstamfruitbomen.

We hebben deze opmerkingen geformuleerd in nauw overleg met de heer van Andel die zich samen met ANV in het verleden sterk heeft gemaakt om meer hoogstamfruitbomen in onze gemeente te krijgen.

De gemeente heeft ter illustratie een bomenwandeling georganiseerd en een aantal kwesties laten zien en toegelicht. Men plant nu een groter assortiment langs wegen, zodat in de verre toekomst niet alles tegelijk gekapt hoeft te worden en bij een ziekte geldt hetzelfde.

De opmerking dat er soms ook overlast van bomen wordt ervaren, ontlokte de opmerking:

"Men houdt van vlinders maar rupsen worden vernietigd"

Gelukkig zijn er o.a. op initiatief van ANV al mooie hoogstamfruitbomen in Altena geplant.

Onderstaande afbeelding illustreert hoe noodzakelijk dit is. Deze perenboom is in een paar jaar onstuitbaar afgetakeld. Hij levert echter geen echt gevaar op en zelfs een stervende boom van over de 100 jaar is mooi en nuttig voor de biodiversiteit!

Dit is de perenbladvlooienziekte:

In augustus al rode bladeren

Bloemenranden 2021

Inmiddels genieten de bloemenranden veel bekendheid in de streek en dat motiveert om er ieder jaar opnieuw een vervolg aan te geven. Gelukkig zijn er ook steeds meer agrariërs die zelf het initiatief nemen om een rand in te zaaien. Ook akkerbouwers kunnen zich aanmelden voor een bloemenrand langs hun perceel.

Een bloemenrand langs aardappelland bijv. heeft als voordelen dat er nuttige insecten op afkomen, dat de rand beschutting en voedsel geeft voor dieren en dat er minder voedingsstoffen verdwijnen in het oppervlaktewater. Als u geïnteresseerd bent kunt u zich aanmelden bij Kees Pruissen. Tel.: 06-51698549

Wilt u inzaaien met het Altena-mengsel dan kunt u daarvoor ook terecht bij zaadhandel [Neutkens](#) te Vessem.

Ook de uitdeelactie geniet bekendheid in Altena. Het resultaat was o.a. te zien bij de basisschool in Babylonienbroek

Wandelpaden

Zaterdag 16 oktober jl is de Jannezandbrug geopend.

Bij een wandeling Oostwaardpad is wandelen nu ook mogelijk over de Jannezandbrug. De routebordjes zijn aangepast. Vorige nieuwsbrief moesten we melding maken van het vandalisme dat steeds plaats vond bij het trekpuntje over de Bakkerskil. We hebben daarvan melding gemaakt bij gemeente en Staatsbosbeheer. Naar aanleiding daarvan is het toezicht verscherpt, waarvoor dank!

Bij een wandeling over het Doornse Molenpad kunt u De hagen in het landschap zien die in het Partridge project zijn geplant.

Kijk voor meer info over de wandelpaden op onze [website](#)

Ruiterpaden

De werkgroep is dringend op zoek naar vrijwilligers/ruiters die kunnen ondersteunen bij het onderhoud van de diverse routes. Concreet betekent dit op dit moment het vervangen van ontbrekende palen en bewegwijzering van de nieuw aangelegde Altena ruiter- en men pad route. Als u op wat voor manier dan ook kunt bijdragen aan het instandhouden van de routes neem dan contact op met werkgroep ruiterpaden, Marianne Heijmann.

Tel.: 06-81311659

Email: mjheijmann@gmail.com

Info over ruiterpaden in Altena vindt u ook op onze [website](#).

Weidevogels

De vrijwilligers van Altenatuur konden dit jaar gelukkig weer aan de slag met hun beschermingswerk.

Het aantal gevonden nesten is dan ook weer opgenomen en ook het uitkomstpercentage was hoog; er zijn relatief veel vliegvlugge kuikens gezien.

In 2019 werden er 726 nesten gevonden. In 2020 waren het er 544. Het gegeven dat vrijwilligers pas een maand later startten dan gewoonlijk is mede oorzaak van de daling.

Het afgelopen voorjaar werden er 743 nesten gevonden. Het was een koud en nat voorjaar;

daardoor konden de boeren later met hun machines het land op en is er meer voedsel in vergelijking met de drie voorafgaande jaren met droge lentes.

Verder nog vermeldenswaard dat de contracten met de boeren verlengd zijn t/m 31 december 2022.

Floriade 2022

Om de 10 jaar worden hier de nieuwste ontwikkelingen gepresenteerd op het gebied van tuinbouw en tuinen.

Op 14 april 2022 vindt de opening plaats in Almere. Is er voor ons als leden van de ANV ook wat te zien?

Veel innovatieve technieken op het gebied van gevel- en dak beplanting bijv. Met de verstedelijking en klimaatverandering komt grip op water steeds meer terug. Op de ontwikkeling van tuinen heeft de floriade altijd een grote invloed gehad.

In 1982 bijv. introduceerde Mien Ruis de biels in de tuin; er wordt nu nog steeds met strakke bakken gewerkt.

Hopelijk krijgt biodiversiteit in Altena komende jaren een extra impuls.

Gemeentelijke projecten

Als Agrarische Natuurvereniging zijn wij ook betrokken bij diverse gemeentelijke projecten:

Klimaatadaptie Robuust Buitengebied

Natuurlijke Bermbeheer

Concept Zonnekader

Landbouwoverleg

Watervisie 2050

Omgevingsvisie

Circulair

SIA onderzoek 'Gebiedsgerichte kansen voor Natuur inclusieve Landbouw'. Dit is een 2-jarig afstudeerproject van HAS-studenten. In dit [onderzoek](#) wordt ook het CLM-onderzoek van Stichting Altena Kennispoort betrokken.

De kracht van Altena

Gemeente Altena heeft in het kader van het programma circulair voedselsysteem Altena dit mooie [filmpje](#) gemaakt waarin gezocht wordt naar de stip op de horizon.

Ledenraadsledencollectief.

Ben jij deelnemer aan het Agrarisch Natuurbeheer van het Collectief ANB West-Brabant. Vind jij het belangrijk dat de stem van Altena-Biesbosch krachtig blijft?

Het Collectief is een coöperatie van een 'group of farmers'. Een groep boeren.

Gebruik je 'boeren'stem, deel je kennis en steun degene die bestuursverantwoordelijkheid willen dragen.

Want samen heb je meer kracht, meer kennis en een groter bereik.

Heb jij twee avonden per jaar beschikbaar om als deelnemer aan het Ledenraadsledencollectief het bestuur te controleren op de juiste uitvoering van haar taak? De besluiten die genomen worden zijn van groot belang voor onze regio.

Heb je nog een vraag, neem dan contact op met onze voorzitter.

Graag vernemen we je aanmelding via ons secretariaat: info@anv-altenabiesbosch.nl

Het collectief brengt regelmatig ook nieuwsbrieven uit die u kunt lezen in dit [archief](#).

Tijd, wie heeft tijd, wie wil tijd beschikbaar stellen, wie-o-wie?

Versillende werkgroepen van onze vereniging kunnen hulp gebruiken.

Samenwerken aan een mooi en groen Biesbosch & Land van Heusden en Altena.

Dat wil je toch allemaal! Meld je aan en doe mee om al het mooie mooi te houden.

Het bestuur zoekt nog een penningmeester, die bij voorkeur ook in het bestuur plaatsneemt.

Het is ook bespreekbaar dat je alleen de financiële administratie voor je rekening neemt.

Meer info: info@anv-altenabiesbosch.nl

Redactie nieuwsbrief

Als lid of werkgroep kunt u berichten aanleveren voor de nieuwsbrief, via het secretariaat van de ANV Altena-Biesbosch.

e-mail: info@anv-altenabiesbosch.nl